

Onderwerp

Wijziging Controleverordening provincie Zuid-Holland 2015

Bestuurlijke samenvatting van het voorstel

Zowel de voorbereiding van de aanbesteding van de nieuwe provinciale accountant als de wijziging in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) geven aanleiding om de Controleverordening provincie Zuid-Holland 2015 te wijzigen. De wijzigingsvoorstellen worden hierna toegelicht.

Wijziging looptijd overeenkomst accountant (art. 2.1 Controleverordening PZH 2015)

De huidige looptijd voor de overeenkomst met de accountant bedraagt zes jaar. Hiervan bedraagt de eerste termijn vier jaar en daarna bestaat de optie om de overeenkomst (na tussentijdse evaluaties) voor twee keer één jaar te verlengen. Uit aanbestedingstrajecten van andere overheden blijkt dat er overeenkomsten worden aangegaan met een langere looptijd. Er zijn verschillende redenen om voor een langere looptijd te kiezen:

- a. Continuïteit en inzicht in complexe organisatie en projecten
- b. Efficiëntie: voorkomen van herhaaldelijke aanbestedingslasten
- c. Meerjarige subsidies en EU-projecten
- d. Stimuleren marktwerving

Bij het onderdeel 'inhoud' van dit statenvoorstel worden deze redenen uitgebreid toegelicht.

Gezien de hiervoor genoemde redenen is het wenselijk om een overeenkomst met een accountant aan te gaan voor een periode van maximaal acht jaar. De eerste termijn van vier jaar blijft ongewijzigd. Daarna volgt de optie om, na tussentijdse evaluaties, de overeenkomst voor twee keer twee jaar te verlengen.

Wijziging goedkeuringstolerantie

In 2025 is het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) gewijzigd. Eén van de belangrijkste wijzigingen betreft de aanpassing van de goedkeuringstolerantie die geldt voor de accountantscontrole. De goedkeuringstolerantie is het bedrag van de som van fouten/on zekerheden die maximaal in een jaarrekening mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers wordt beïnvloed. Tot en met het boekjaar 2024 bedroeg deze goedkeuringstolerantie 1% van de lasten inclusief toevoegingen aan de reserves. Met ingang van het boekjaar 2025 bedraagt dit percentage 2%, terwijl de basis voor de berekening de totale lasten betreffen exclusief de toevoegingen aan de reserves. Dit aangepaste percentage moet de accountant gebruiken voor de uitvoering van de controle op de getrouwheid. Aanpassing van de Controleverordening is noodzakelijk, omdat deze in artikel 2, derde lid, onder a, ten onrechte verwijst naar het programma van eisen voor het vaststellen van de goedkeuringstolerantie, terwijl dit uitsluitend door Provinciale Staten zelf moet worden vastgesteld.

Inhoud

Wijziging Controleverordening provincie Zuid-Holland 2015

Volgens artikel 217 van de Provinciewet zijn Provinciale Staten verplicht om door middel van een verordening invulling te geven aan regels voor de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie. Provinciale Staten hebben, door het vaststellen van de Controleverordening Provincie Zuid-Holland 2015, invulling gegeven aan deze vereisten. Onderdeel van deze Controleverordening is de opdracht tot accountantscontrole en het inregelen van de accountantscontrole, waarbij, onder andere, uitgangspunten worden opgenomen met betrekking tot de looptijd van de overeenkomst met de accountant en de goedkeuringstolerantie die de accountant moet gebruiken bij de uitvoering van zijn controle.

De Commissie voor Aanbesteding van de Accountant heeft, bij het voorbereiden van de aanbestedingsdocumenten met betrekking tot de benoeming van een nieuwe accountant in 2026, de looptijd van de huidige overeenkomst met de accountant geëvalueerd. Uitkomst van deze evaluatie is dat het om verschillende redenen wenselijk is om de looptijd van de overeenkomst met de (nieuwe) accountant te verlengen naar acht jaar (vier jaar vast en tweemaal een verlenging voor twee jaren). Deze redenen zijn:

- a. Continuïteit en inzicht in complexe organisatie en projecten
De provincie voert omvangrijke en complexe (infrastructurele) projecten uit met meerjarige financieringsconstructies. De accountant moet beschikken over diepgaande kennis van deze projecten en van de interne beheersingsstructuur. Deze kennis bouwt zich pas op na meerdere controlejaren.
- b. Efficiëntie: voorkomen van herhaaldelijke aanbestedingslasten
De aanbesteding en ingebruikname van een nieuwe accountant vergen veel inzet van zowel de provincie als de nieuwe accountant, onder andere, als gevolg van het opstellen van de aanbestedingsleidraad, schrijven en presenteren van offertes, overdracht, inrichting van controledossiers, communicatie met PS en organisatie van audits etc. Door de looptijd te verlengen worden deze kosten en inspanningen over een langere periode verspreid.
- c. Meerjarige subsidies en EU-projecten
De provincie neemt deel aan meerdere meerjarige (Europese) subsidieprogramma's. Een controle op deze programma's vereist consistentie en kennis van de inhoudelijke en administratieve eisen van de subsidieverstrekkers. Het is wenselijk dat de accountant deze controles gedurende de hele looptijd van het programma kan uitvoeren ter voorkoming van afstemmingsproblemen en discontinuïteit.
- d. Stimuleren marktwerking
Een langere looptijd maakt de opdracht voor marktpartijen, vooral in een krappe accountantsmarkt waarin de capaciteit schaars is, aantrekkelijker. Accountantskantoren kunnen hun investeringen in kennisopbouw, controleaanpak en ICT-systemen over een langere periode terugverdienen. De verwachting is dat een langere looptijd de concurrentie en kwaliteit van de inschrijvingen bij de aanbesteding stimuleert.

De accountant heeft in zijn managementletter/boardletter 2025 de aanbeveling gedaan om de wijziging van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, voor wat betreft de goedkeuringstolerantie, te verwerken in de Controleverordening provincie Zuid-Holland 2025.

Wijziging goedkeuringstolerantie

In 2025 is het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) gewijzigd. Een van de wijzigingen betreft de aanpassing van de goedkeuringstolerantie van 1% naar 2%. Deze aanpassing leidt tot een wijziging van de Controleverordening provincie Zuid-Holland 2015. In de meest recente versie van deze Controleverordening wordt in artikel 2 lid 3, onderdeel a het volgende genoemd over de op dit moment door de accountant te hanteren goedkeuringstolerantie:

“Art.2 3a Provinciale Staten stellen voor de aanbesteding van de accountantscontrole het programma van eisen vast en laten zo nodig een marktverkenning uitvoeren. In het programma van eisen worden voor de jaarlijkse accountantscontrole ten minste opgenomen:

a. de toe te passen goedkeuringstoleranties (en afwijkende rapporteringstoleranties) bij de controle van de jaarrekening;”

Ten onrechte verwijst dit artikel naar het programma van eisen voor het vaststellen van de goedkeuringstolerantie. Artikel 2, eerste lid, van het Bado schrijft een goedkeuringstolerantie van 2% voor. In het geval Provinciale Staten willen afwijken van dit percentage (Bado artikel 2 lid 8) moet dat specifiek worden opgenomen in de Controleverordening of formeel worden vastgesteld bij afzonderlijk besluit van Provinciale Staten. Dit kan niet via een programma van eisen aangezien een programma van eisen geen normstelling kan bevatten.

Gelet op het feit dat de wijziging in de Bado per 1 januari 2025 in werking is getreden en het programma van eisen voor de nieuw te benoemen accountant pas in 2026 wordt vastgesteld, wordt voorgesteld dit onderdeel a, van het derde lid van artikel 2 te laten vervallen. Op deze wijze is geborgd dat de huidige accountant bij de uitvoering van de controle van de provinciale jaarrekening 2025 uitgaat van de gewijzigde goedkeuringstolerantie.

In onderstaande tabel wordt aangegeven welke artikelen van de Controleverordening op welke wijze moeten worden aangepast.

Nr.	Artikel	Was	Wordt
1.	Artikel 2 eerste lid	De aanwijzing van de accountant geschiedt voor een periode van maximaal 6 jaar.	De aanwijzing van de accountant geschiedt voor een periode van vier jaar, en kan door Provinciale Staten ten hoogste tweemaal met telkens twee jaar worden verlengd.
2.	Artikel 2 derde lid	Provinciale Staten stellen voor de aanbesteding van de accountantscontrole het programma van eisen vast en laten zo nodig een marktverkenning uitvoeren. In het programma van eisen worden voor de jaarlijkse accountantscontrole ten minste opgenomen:	Provinciale Staten stellen voor de aanbesteding van de accountantscontrole het programma van eisen vast en laten zo nodig een marktverkenning uitvoeren. In het programma van eisen worden voor de jaarlijkse accountantscontrole ten minste opgenomen:

	a. de toe te passen goedkeuringstoleranties (en afwijkende rapporteringstoleranties) bij de controle van de jaarrekening; b. de inrichtingseisen voor het verslag van bevindingen; c. de eventueel aanvullend uit te voeren tussentijdse controles; d. de frequentie en inrichtingseisen van de aanvullende tussentijdse rapportering en voor ieder afzonderlijk te controleren begrotingsjaar; e. de posten van de jaarrekening met bijbehorende rapporteringstoleranties, waaraan de accountant bij zijn controle specifiek aandacht dient te besteden; f. de provinciale producten en of organisatieonderdelen met bijbehorende afwijkende rapporteringstoleranties, waaraan de accountant bij zijn controle specifiek aandacht dient te besteden.	a. de inrichtingseisen voor het verslag van bevindingen; b. de eventueel aanvullend uit te voeren tussentijdse controles; c. de frequentie en inrichtingseisen van de aanvullende tussentijdse rapportering en voor ieder afzonderlijk te controleren begrotingsjaar; d. de posten van de jaarrekening met bijbehorende rapporteringstoleranties, waaraan de accountant bij zijn controle specifiek aandacht dient te besteden; e. de provinciale producten en of organisatieonderdelen met bijbehorende afwijkende rapporteringstoleranties, waaraan de accountant bij zijn controle specifiek aandacht dient te besteden.
--	---	--

Formele bevoegdheid van Provinciale Staten

Volgens artikel 217 van de Provinciewet zijn Provinciale Staten verplicht om door middel van een verordening invulling te geven aan regels voor de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie. Onderdeel hiervan is de opdracht tot accountantscontrole en het inregelen van de accountantscontrole. Conform de Provinciewet artikel 217 ligt de bevoegdheid om tevens het wijzigingsbesluit vast te stellen bij Provinciale Staten.

Proces

- Commissie voor Onderzoek van de Rekening (COR) 15 december 2025
- Provinciale Staten 28 januari 2026

Procedure

In zijn managementletter/boardletter 2025 heeft de accountant de aanbeveling gedaan om de huidige Controleverordening aan te passen aan de nieuwe wet- en regelgeving. Gedeputeerde Staten hebben besloten op korte termijn invulling te willen geven aan deze aanbeveling. Daarnaast heeft de Commissie voor Aanbesteding van de Accountant, bij het voorbereiden van de aanbestedingsdocumenten met betrekking tot de benoeming van een nieuwe accountant in 2026, de looptijd van de huidige overeenkomst met de accountant geëvalueerd. Uitkomst van deze evaluatie is dat het wenselijk is om de looptijd van de overeenkomst met de (nieuwe) accountant te verlengen naar acht jaar (vier jaar vast en tweemaal een verlenging voor twee jaren).

Beide wijzigingsvoorstellen zijn in één Statenvoorstel opgenomen dat in de vergadering van de Commissie voor Onderzoek van de Rekening van maandag 15 december 2025 is besproken.

Vaststelling van de gewijzigde Controleverordening provincie Zuid-Holland 2015 is geagendeerd voor de vergadering van Provinciale Staten van 28 januari 2026.

Ontwerp-Besluit

Besluit van provinciale staten van 28 januari 2026, tot wijziging van de Controleverordening Provincie Zuid-Holland 2015

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 25 november 2025, met het besluitnummer PZH-2025-882785706;

Gelet op de artikelen 143 en 217, eerste lid van de Provinciewet;

Besluiten:

Artikel I

De Controleverordening Provincie Zuid-Holland 2015 wordt als volgt gewijzigd:

A.

Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt “een periode van maximaal 6 jaar” vervangen door “een periode van vier jaar, en kan door Provinciale Staten ten hoogste tweemaal met telkens twee jaar worden verlengd”.
2. Onderdeel a van het derde lid vervalt, onder verlettering van de onderdelen b tot en met f tot a tot en met e.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het provinciaal blad waarin dit besluit wordt geplaatst.

Den Haag, 28 januari 2026

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Griffier
drs. B.S.M. Sepers

Voorzitter
mr. A.W. Kolff

Bijlagen:

-

Den Haag, 25 november 2025

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

Secretaris
drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Voorzitter
mr. A.W. Kolff